

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **O. M.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2004, č. j. OAM-6495/VL-10-HA14-2003, o návrhu žalobkyně na vyloučení soudkyně JUDr. Moniky Javorové z projednávání a rozhodování věci, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp.zn. 24 Az 286/2004,

t a k t o :

Soudkyně JUDr. Monika Javorová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 24 Az 286/2004.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala u věcně a místně příslušného Krajského soudu v Ostravě žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo vysloveno neudělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a skutečnost, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Dne 25. 5. 2005 vznesla žalobkyně námitku podjatosti soudkyně JUDr. Moniky Javorové dle § 8 odst. 5 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

Námitka podjatosti je odůvodněna tím, že dne 20. 5. 2005 žalobkyně požádala Krajský soud v Ostravě o odložení ústního jednání určeného na den 25. 5. 2005 na 13:00 hod., protože manželka jejího zástupce je těhotná, ve dnech 19. 5. 2005, 21. 5. 2005 a 22. 5. 2005 má termíny porodu a dne 25. 5. 2005 bude pobývat v porodním oddělení Nemocnice s poliklinikou v Mostě. Její zástupce z toho důvodu bude muset pečovat o tři své nezletilé děti ve věku 2 roky, 3 roky a 6 let, které v rodině má a z toho důvodu nebude moci se dostavit ke shora uvedenému ústnímu jednání do Ostravy. Dodala k tomu, že se ústního jednání ve věci chce osobně zúčastnit, avšak pouze za přítomnosti svého zástupce. K žádosti předložila kopii první stránky těhotenské karty manželky svého zástupce. Protože do dne 24. 5. 2005 neobdržela od Krajského soudu v Ostravě žádné sdělení o své žádosti o odložení

ústního jednání, zavolala soudkyni osobně. Tato však byla u tohoto telefonického pohovoru velice nervózní a sdělila žalobkyni, že těhotenství manželky jejího zástupce ji nezajímá, že je to problém žalobkyně a ať sobě najde jiného zástupce a k jednání určenému na den 25. 5. 2005 se dostaví. Rovněž žalobkyni obvinila, že tuto skutečnost soudu sdělila na poslední chvíli účelově, protože o těhotenství manželky svého zástupce už věděla dřív. Žalobkyně z tohoto pohovoru nabyla dojmu, že nemá ráda žadatele o azyl a jejich věci neposuzuje objektivně, proto má důvodné obavy, že její žaloba bude zamítnuta bezdůvodně a tím pádem bude žalobkyni bezdůvodně odmítnuto právo na azyl zaručeno čl. 43 Listiny základních práv a svobod.

Soudkyně JUDr. Monika Javorová se k podané námitce podjatosti vyjádřila tak, že je snahou senátu vyřizovat žaloby ve věcech azylu přednostně. Tato konkrétní věc byla připravena k rozhodnutí již v létě 2004, avšak nejprve žalobkyně navrhla delegaci vhodnou (č. l. 26), po negativním rozhodnutí Nejvyššího správního soudu bylo nařízeno jednání na 11. 4. 2005 (č. l. 38). Žalobkyně reagovala tím, že řízení by mělo být přerušeno do doby, než Ústavní soud rozhodne o její stížnosti proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci delegace vhodné (č. l. 40), a poté, kdy byla soudem informována, že řízení nebude přerušeno (č. l. 44), požádala o odročení nařízené jednání, neboť, jak uvedla, náhle a těžce onemocněla (č. l. 50). Vzhledem k tomu, že žalobkyně zároveň doložila nemocenský lístek, bylo jednání odročeno na 25. 5. 2005, o termínu jednání věděl obecný zmocněnec žalobkyně od 13. 4. 2005, žalobkyně nejpozději od 15. 4. 2005 (č. l. 53). Dne 20. 5. 2005 předala žalobkyně k poštovní přepravě další žádost o odročení jednání (došla soudu dne 23. 5. 2005 – viz č. l. 55, 57), doplněnou dne 24. 5. 2005 faxovým podáním stejného znění, a také žádala o odročení jednání telefonicky přímo (č. l. 60). S ohledem na dostatečný časový předstih, od kdy žalobkyně a její obecný zmocněnec věděli o termínu jednání, a s ohledem na důvod uvedený v žádosti o odročení (péče o nezletilé děti – manželka obecného zmocněnce bude pravděpodobně v porodnici – tj. z hlediska obecného zmocněnce činnost zastupitelná), informovala žalobkyni do telefonu, že neshledává důvod pro odročení jednání. Následovala písemná námitka podjatosti, podaná u soudu v den jednání – 25. 5. 2005. Žalobkyni osobně nezná, nemá k ní ani k jiným účastníkům řízení při přezkumu této azylové věci žádný jiný vztah než vztah soudce k přidělené věci.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

V projednávané věci však žádný z těchto důvodů podjatosti zjištěn nebyl. Pokud žalobkyně zpochybňuje nepodjatost a nezávislost soudkyně JUDr. Moniky Javorové z důvodu její neochoty znovu a opětovně odročit nařízené ústní jednání, nejde o okolnost způsobitou vyvolat důvod pochybnosti o nepodjatosti této soudkyně.

Rovněž sama soudkyně se vyjádřila tak, že nemá k účastníkům žádný vztah, a stejně tak nemá žádný vztah ani k věci samé.

Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít také o vztah ekonomické závislosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Podjatost sama zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako pilíře demokratické společnosti.

Shora rekapitulovaný důvod, tvrzený žalobkyní, však tohoto charakteru není.

Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že soudkyně JUDr. Monika Javorová není vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný (§ 53 odst. 3 s. ř. s. a contr.).

V Brně dne 27. června 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu